SIAŬBIT — The SOWER

Vialika-Litoŭski (Biełaruski) dvumiesiačnik

The Great-Litvanian (Whiteruthenian) bimonthly

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, New York, U.S.A.

Časapis Katalicka-Hramadzki

1973, Vierasień-Kastryčnik Nr. 93 (h. 16. September-October, 1973

Padpiska na hod 70 centaŭ, cana adnaho exemplaru 15 c.

Vydaviec-Redaktar (Publisher-Editor): Rev. Francis Cherniawski
Adres: 164 Broadway, Fort Edvard, N.Y. U.S.A. 12828
Tel. 747-5117.9

ŚVIATY PIOTRA HAŁAVOJ VIDOMAJ EKKLEZII

„I ja tabie kažu, što ty jość Piotr (skała), i na hetaj skale zbuduju ekkleziju maju i bramy piekła nie pieramohuć jaje. I tabie dam klučy vaładarstva niabiesnaha i što tolki źviažaš na ziamli, budzie źviazana i u niebie, a što raźviažaš na ziamli, budzie raźviazana i u niebie" (Mat. 16, 18-19).

Śviaty Piotra najvyšejšym pastyram. „Pasi baranki maje" (Joan 21, 15); „Pasi jahniata maje" (Joan 21, 16); „Pasi aviečki maje" (Joan 21, 19).

MYŚLI I NAVUKA AB PRAŚVIATOJ TROJCY.

Śviataja Viera vučyć nas ab tym, što Śviaty Duch jość trejciaja Asoba Praśviatoj Trojcy. Boh Ajciec, Tvarec susśvietu, Pieršaja Asoba; Boh Syn. Zbaŭca suśvietu, Druhaja Asoba; Boh Duch Śviaty, Aśviaciciel suśvietu, Trejciaja Asoba Praśviatoj Trojcy. Try Božyja Asoby, adnak Jany nia try Bahi, a tolki Adzin-Adziny Boh, bo u Ich Adna-Adzinaja Božaja Pryroda, Natura. Jany Usie Roŭnyja miž Saboju i paradak miž Imi voś hety: Boh Ajciec Rodzić Boha Syna, ad Viakoŭ Viečnych: Boh Syn pachodzić ad Boha Ajca: Rodžany, ale nia stvorany Boh Duch Śviaty pachodzić ad Boha Ajca i Boha Syna ad viakoŭ viečnych.-Try Božyja Asoby, adnak Adzin Adziny Boh, bo u Ich adna Adzinaja Božaja Pryroda-Natura. Heta jość Tajna Tajnaŭ. Jaje nichto, nijaki rozum nia moža zrazumieć i uvachodzić u Jaje hłybiniu. Adnak Jana takaja Praŭda, jak i Sam Boh i usie praŭdy pryrodnyja i nadpryrodnyja vypłyvajuć i pachodziać ad Jaje, ad Hetaj Tajny - Tajnaŭ, ad Praśviatoj Trojcy.

Skul-ža my viedajem ab tym, što sapraŭdy jość, isnuje Praśviataja Trojca, biazmiežnaja krynica usiakich praŭdaŭ u śviecie pryrodnym i nadpryrodnym? Adpoviedź na heta pytańnie adna i adzinaja : Viedajem JAJE, PRAŚVIATUJU TROJCU z BOŽAHO Abjaŭleńnia. - Što Boh jość, što Jon stvaryŭ suśviet i čałavieka, jak karonu dzieł Svaich Ruk i što biazupynna prabyvaje u suśviecie i u čałavieku praz Svaju Pramudraść Moc-Siłu, Luboŭ Miłasердzia. Praviednaść. Adnym słovam, jak Božy Pravid usiudy i zaŭsiody sapraŭdnaja filazofija dakazvaje na hruncie pryncypu pryčynaści: jość vynik jość istoty usialakija, ad najmienšych da samych vialikich... až samaha čałavieka. Tamu i musić być Usiomahutny Tvarec, Jaki ź ničoha, adnym słovam Svaim, adnym žadańniem Svajej usiemahutnaj Voli, vyviaŭ ich usich u byt-bytavańnie, zachoŭvaje ich u ich isnavańniu Svaim Božym Pravidam i daje im sily i moc taksama być

"stvarcami", "stvarycielami", svaimi ułasnymi siłami u abjomie svaich abmiežanych bytavańniaŭ, parodaŭ i ludzkich rasaŭ, nacyjanalnaściaŭ i hetak biaskanca...Ale nijakaja filazofija, budź jana najmudrejšaja, i śnić nie stanie, što jość Praśviataja Trojca. Try Božyja Asoby u Adnym-Adzinym Bohu. I voś tut tolki Božaje Abjaŭleńnie, biazmiežna bolšaj i niepamylnaj Praŭdaj havora i vyjaŭlaje nam hetu Tajnu Tajnaŭ

U Starym Zapaviecie tolki namioki, zusim niejasnyja jość na toje, što byccam isnuje u Boha niejkaja Tajna... bolš jak adna Asoba. Voś pry stvareńni čałavieka Hospad Boh byccam havora da Niejkaha: "Stvorym čałavieka, pavodle vobrazu i padabienstva našaho" (Kniha Byćcia, 1, 26). "Hladzi, Adam staŭsia, byccam adnym z nas"... (Tam-ža 3, 22). "Hospad Boh skazaŭ mnie: Ty jość Maim synam, u hety dzień Ja sparadziŭ Ciabie" (Ps. 2, 7). Tut namiok na dźvie asoby. Paru namiokaŭ na bolš, jak adnu Asobu u Bohu, jaśče znachodziacca u knizie Byćcia, u addziele adzinaccatym, u vieršach 5-7 i u što dzisiatym psalmie (1, 3) i heta .

Tolki i tolki u Novym Zapaviecie dadziena poŭnaje abjaŭleńie Tajny Tajnaŭ - Praśviatoj Trojcy . A heta Abjaŭleńnie Božaje dadziena nam u łučnaści z Chrystom i praz Chrysta. - Voś kali Chrystos achryściŭsia praz Svajho Papiarednika Ioana u reččy Jordanie i vyjšaŭ z vady na bierah, uraz Niabiosa adčynilisia prad Isusam i Ioan bačyŭ Śviatoha Ducha zychodziačaha na Isusa u postaci hałubka i razdaŭsia hołas z Niabios vysokich: "Heta Moj Syn ulubiony u katorym Maja łaska, Luboŭ" (Maćv. 3, 16-17). Tut pry Chroście Chrysta jasnaje abjaŭleńie -vyjaŭleńnie Praśviatoj Trojcy: Syn Božy, užo jak Boh-čałaviek , byŭ chryščany chrostam pakuty i na pakutu, ciarpieńni, muki i śmierć na kryžy. Za našyja i za usiej ludzkaści hrachi. Takim čynam prad celym śvietam była abjaŭlena Tajna Tajnaŭ, Praśviataja Trojca. Heta stałasia na samym, na samym pačatku Isusovaj Misyi, Kali Jon chadziŭ pa Palestynskaj Ziamielcy z kraju u kraj,

dy nat́ za mieźy jaje,navučajučy ludziej,dajučy im viečnyja praŭdy,viadučy ich daśviatoha žyćcia. da viečnaha spasieńnia.Čyniŭ usiakaje dabro dla ich - kormiačy haĺodnych,lečačy chvorych,dajučy zrok ślapym,sĺuch hĺuchim,dobryja nohi kulhavym, uskrašajučy miortvych,adpuščajučy hrachi hrešnym i hetak biazkonca prajaŭlajučy i vyskazvajučy praz svajo čaĺaviectva Svaju Boskaść .. Za heta usio Jaho prašledavali (Chto? My usie!) i uresčie Jaho my ukryžavali. Ale Jon uskros.I jašče byŭ z apostoĺami i vučniami karotki čas da Svajho Adyjścia na Uĺońnie Svajho Ajca Niabiesnaho... I,adchodziačy,jašče raz vielmi rašuca abjaviŭ Tajnu Tajnaŭ - Tajnu Praśviatoj Trojcy... Pasyĺajučy svaich apostolaŭ u śviet pradaŭžać Jaho Dzieĺa Zbaŭleńnia ludziej Jon im zahadaŭ:"Dyk vоś,idučy u śviet, navučajcie usie narody, chryściačy ich - U IMIA AJCA I SYNA I ŚVIATOHA DUCHA. Znača u imia Troch Božych Asobaŭ, ale Adnaho - Adzinaho Boha.

Učaĺaviečańnie Syna Božaho - heta novaje stvareńnie suśvietu.I stajecca heta praz dziejnaść Śviatoha Ducha,Trejciaj Asoby Praśviatoj Trojcy..."Nia bojsia Maryja. Duch Śviaty zyjdzie na Ciabie. mahutnaść Najvyšejšaho achinie ciabie.Tamu-ž Śviaty,Katory Narodzicca z Ciabie budzie nazyvacca Synam Božym" (Ĺukaša 1,30-35).I tut jasna vyjaŭlajucca dźvie Asoby Trojcy Praśviatoj: Syn BOŽY i DUCH ŚVIATY.

U praciahu Svajej Dziejnaści Publičnaj Chrystos, ad času da času,havaryŭ ab Svaim Božym Ajcu.Katory pasĺaŭ Jaho u suśviet,dziele zbaŭleńnia ludzkaści. "Isus skazaŭ im u adpoviedź: Kali Ja Sam ab Sabie śviedču,śviedčańnie Majo josć praŭdzivym tamu, što Ja viedaju adkul Ja pryjšoŭ i kudy idu;vy nia viedajecie adkul Ja i kudy idu.Vy sudzicie pa cialesnamu imknieńniu; Ja nikoha nie asudžaju.A kalu sudžu Ja,to sud Moj praŭdzivien dziele taho.što Ja ni adzin,ale Ja i Ajciec,Katory paslaŭ Mianie" (Ioan 8,14-16) Svaju-ž Božuju roŭnaść z Boham Ajcom Svaim,Jon rašuca zajaŭlaje: "Ja i Ajciec - Adno" (Ioan 10,30)."Usio,što maje Ajciec,jość i Maim. (Ibidem 16,15).

Jon, Isus, jak Syn Božy, jość uva usich Boskich Atrybutach, roŭny Svajmu Ajcu Niabiesnamu! A jak syn čałaviečy, dyk Jon zaleža ad Ajca i spaŭniaje Jahonu Śviatuju Volu. Da svajho Ajca Niabiesnaha ščyra molicca, kab Jahony Kielich, symbal strašnych ciarpienniaŭ, muk i kananniaŭ na Kryžy adyjšoŭ ad Jaho... Adnak dadaje: "chaj spoŭnicca vola Tvaja, Ojca! "Vola Ajca, vidać była, kab Jon vypiŭ hetu čašu až da dna... I Chrystos pajšoŭ rašuča na muki, ciarpiennia, kanannia na Kryžy... (Maćvieja 26,39).

Jasna vyjaŭlaje Chrystos Trejciuju Asobu Trojcy Preśviatoj: Asobu Śviatoha Ducha. Voś Jon havora Svaim Apostałam: "Kali-ž pryjdzie Paciešyciel, Katoraha Ja vam pašlu ad Ajca, Ducha praŭdy, Katory ad Ajca pachodzić: Jon aba Mnie śviedčannie budzie davać (Jan 15,26). - U Praśviatoj Trojcy jość Svajo unutrannaje, intymnaje žyćcio i vonkavaje žyćcio. Unutrannaje, intymnaje žyćcio Trojcy Praśviatoj palehaje na tym, što BOH AJCIEC AD VIEČNAŚCI RODZIĆ SYNA I ADZINARODny SYN BOŽY, zrodžany, nie stvorany ad viečnaści, prabyvaje na Ułonnie Boha Ajca, jak LOGOS, JAK BOŽAJA PRAMUDRAŚĆ ab KATORYM LOGASU, ab hetaj PRAMUDRAŚCI, Ioan Evanhielist havora u svaim Prołohu da čaćviortaho Evanhielija: "Na pačatku było Słova, i Słova było u Boha, i Słova było - Boh. Jano było na pačatku u Boha. Usio praz Jaho pačało być, i biaz Jaho ničoha nie pačało być. U Im było žyćcio, i žyćcio było śviatło ludziej... Słova stałasia cielam i prabyvało miž nami!" (Ioan 1,1-14 .

Miž Boham Ajcom i Boham Synam jość UZAJEMNAJA BOŽAJA LUBOŬ. Heta-ž LUBOŬ jość TREJCIAJA PERSONA PRAŚVIATOJ TROJCY. Nazyvajecca JANA ŚVIATYM DUCHAM.

Uva usich tvorach Ruk Božych, jak u aniołach i ludziach istotach: rozum, pramudraść, vola, luboŭ, nie istotnyja isnavanni: jany - vypadkovyja ułaścivaści hetych personaŭ, budź jany anioły ci ludzi. U Praśviatoj Trojcy - jany nie trapnyja ułaścivaści, a TRY BOŽYJA PERSONY, ASOBY U ADNEJ BOŽAJ NATURY: JANY ASOBY, PERSONY.

Śviaty Aŭgustyn nadta žadaŭ zrazumieć hetu Tajnu i pisać ab Joj. Adnojčy siadzieŭ na bierahu mora i nadta surjozna i hłyboka dumaŭ, starajučyś uvajści u hły-

biniu hetaj Tajny... Uraz źjaŭlajecca prad im śviaty anhieł i havora: "Augustyn,ty chočaš zrazumieć tvaim rozumam Tajnu Praśviatoj Trojcy? " "Chaču,vielmi chaču! "Ja tabie kažu: Vaźmi naparstak i pačni im vylivać i pieralivać heta ahromnaje mora vady... Chutčej asušyš heta biazmieżnaje mora,pieralivajučy tvaim naparstkam jahonu vadu,niž ty zrazumieješ HETU TAJNU TAJNICAŬ.". Śviaty anhieł źnik,a vialiki śviaty Aŭhustyn dobra zrazumieŭ,što nivodzin rozum ludzki, ani anielski nia moža uvajści u hłybiniu HETAJ TAJNY i ZRAZUMIEĆ JAJE - TRY BOŽYJA PERSONY,ASOBY U ADNEJ BOŽAJ PRYRODZIE,NATURY.

Pisać,adnak,śviaty Augustyn nie pierastaŭ.Napisaŭ vialikuju knihu: DE TRYNITATE - AB ŚVIATOJ TROJCY, viedamaž na hruncie Božaho Abjaŭleńnia.

Natura est prymum principium et radix omnium actionum.Natura,pryroda jość pačatak i korań usich dziejańniaŭ.Heta navuka vialikaho hreckaho filozafa Aristótela,a paśla jaho samoho vialikaho filozofa i bahasłova śviatoha Tamaša z Akvinatu

Boh taksama dziejničaje praz Svaju Božuju Pryrodu-Naturu.A tamu,što u Bohu tolki ADNA-ADZINAJA BOŽAJA NATURA,dyk USIE TRY BOŽYJA NATURY- BOH AJCIEC, BOH SYN I BOH DUCH ŚVIATY- DZIEJNIČAJUĆ PRAZ ADNU-ADZINUJU SVAJU PRYRODU.Tamu i možam havaryć,što akramia U-NUTRANOHO,INTYMNAHO ŽYĆCIA PRAŚVIATOJ TROJCY jość takža vonkavaje ŽYĆCIO PRAŚVIATOJ TROJCY-heta znača ŽYĆCIO Praśviatoj Trojcy u śviecie u tvorach ruk Božych,asabliva-ž u čałavieku,u vobrazie i padabienstvie božym. "U Bohu my isnujem,žyviom,vykonyvajem usie našyja ruchi,dziejańni... " Hetak havaryŭ vialiki Apostoł Pavieł da hreckich filozofaŭ.(Dziej.17-25). Znača: USIA PRAŚVIATAJA TROJCA - USIE TRY PERSONY - ASOBY BOŽYJA - BOH AJCIEC,BOH SYN,BOH DUCH ŚVIATY - dziejničajuć u śviecie,asabliva u čałavieku SVAIM BOŽYM PRAVIDAM: Pramudraściu,Tvorčaju Siłaju, Luboŭju, Spraviadlivaściu,Miłasierdziam i usimi inšymi atrybutami,Božymi Jakaściami.Heta u čysta pryrodnym Śviecie, asabliva-ž znoŭ u samym čałavieku.Dy šče bols dziejničajeć Pravid Božy u nas u śviecie nadpryrodnym praz

BohaČaŁavieka,Isusa Chrysta na hruncie Jaho Božaj Łaski,śviet spasajučaj.Tut užo kudy bolšaje našaje U-dzielničańie u boskaści,čymści u śviecie čysta pryrodnym.Łaska Božaja: Heta-Participacio in Dei natura . (Summa Theol.1-2,110,3m C). Łaska Božaja: Heta udzielničańnie u pryrodzie,u Narury Samoha Boha.I,viedama-ž, praz Božuju Naturu uva usich Jakaściach,Atrybutach TROCH BOSKICH PERSONAŬ- Asobaŭ.Dyk znača: Čaŀaviek,a-sabliva u stanie Łaski śviatoj... druhi Boh. Boha-Čaŀaviek! U niejkim sensie,tak,tamu i psalmist nazyvaje niekatarych ludziej bahami:"Adnojčy ja skazaŭ: Vy taksama bahi,syny Najvyšejšaho,usie vy"(Ps.82,6).Niekatoryja filozofy,jak,naprykŁad,Baruch Spinoza,lohka upadali u panteizm... Adnak jany strašenna mylilis , bŁudzili.ADZIN-ADZINY JOŚĆ SAPRAŬDNY BOH.ISTOTA VIEČNAJA.BIEZ PAČATKU I BIEZ KANCA.ABSALUTNA DASKANALNAJA, USIOMAHUTNAJA,BIESKANIEČNA PRAMUDRAJA,ŚVIATAJA SPRA - VIADLIVAJA.Usie inšyja istoty,ad najmniejšych da najvialikšych,udzielničajuć u atrybutach božych pavodle svaich pryrodaŭ,jakaściaj,zdolnaściej:jany usie stvorany Usiomahutnym Boham.Isnujuć,žyvuć,dzieničajuć U Im i praz Jaho i imknucca k Jamu,jak absalutnamu KANCU,ABSALUTNAJ MECIE usiaho isnujučaho i žyvučaho u suśviecie... - U Intymnym žyćci,va unutranym žyćci va UŁońnie Trojcy Praśviatoj - biazmiežnaje žyćcio,radaść,luboŭ,pravidanaść,śviataść.Ad viakoŭ viečnych i na vieki viečnyja - biez pačatku,biez kanca! Inakš jość u VONKAVYM ŽYĆCI PRAŚVIATOJ TROJCY,u tvorach ruk Božych,pradusim u čaŁavieku: tut hora,baraćba,chvaroby,vojny,śmierć... Tamu i pryjšoŭ na śviet SYn Božy i staŭsia synam čaŁaviečym,Boham-ČaŁaviekam,kab zbavić čaŁavieka da viečnaho žyćcia i ščaścia na VIEČNYM U-ŁOŃNIE PRAŚVIATOJ TROJCY.

Kažaš:USIE TRY PERSONY ASOBY TROJCY PRAŚVIATOJ DZIEJNIČAJUĆ PRAZ ADNU-ADZINUJU SUPOLNUJU PRYRODU SVAJU BOŽUJU - usie razam dziejničajuć u stvareńni suśvietu,va u utrymańni suśvietu u jahonym bytavańni praz Svoj Božy Pravid i u zbaŭleńni ludzkoha rodu, ludzkaści,ludziej,kožnaho i kožnaj z nas dziela viečnaho žyćcia i sŁavy...

Dyk čamu havorym, što Boh Ajciec stvaryŭ śviet i trymaje jaho u svaich rukach, Svaim Božym Pravidam? Dalej, što nia Boh Ajciec zbaviŭ śviet praz śmierć i Svoj Słaŭny i Zvyciažny Uskros, a Syn Božy? Dy iznoŭ, što nia Boh Ajciec i Boh Syn - Śviataściaj i Paciešycielami u suśviecie, u Eklezii, u dušach praviednych... a BOH DUCH ŚVIATY?

Taki Paradak u va Ułońni Samoj Praśviatoj Trojcy vymahaje hetaha paradku tut na ziamli...Voś Boh Ajciec... Zusim lohična prypisyvajecca Jamu stvareńnie miru, suśvietu... Bo-ž na ziamli, u pryrodzie siarod ludzkaści... Baćka pačynaje tvaryć byćcio-žyćcio i ścieraže i achouvaje jaho...

Zbaŭleńnie suśvietu, čałaviectva k viečnamu žyćciu i ščaściu, strašenna ciažkaja zadača, prablema zvyš usiakich paniaćciaŭ: čałaviek sahrašyŭ suprać Vialikaści Boha... Spraviadlivaść vymahała, kab zadavalnieńie adpaviednaje biaskoncaj Vialikaści była dadziana... Čałaviek, sahrašyŭšy, pavinien byŭ učynić takoha rodu zadavalnieńnia Hospadu Bohu, ale nia moh, bo usie jaho učynki, dziejańni abmiažovany, niedaskanalny. Tolk pramudraść Božaja rašyła hetu zadaču, razviazała hetu prablemu. Całaviek daść heta zadavaleńnie Hospadu Bohu, ale nia prosty čałaviek, a Boha-Čałaviek, Druhaja Asoba Trojcy Praśviatoj, Syn Božy, staŭšyś i synam čałaviečym. Voś čamu prypisvajecca zbaŭleńnie śvietu Druhoj Personie-Asobie Trojcy Praśviatoj: Bohu - Čałavieku, Isusu Chrystu.

Śviataść u Bohu-heta samaja abiazmiežnaja i daskanalnaja luboŭ i niepachisnaja viernaść, a jakoj Boh lubić Samoha Siabie, bo Jon jość SAMA PRAŬDA, SAMO ŽYĆCIO, SAMA PRYHOŽAŚĆ, SAM BYT, SAMO BYTAVAŃNIE i hetak biaskonca.

Śviataść - heta daviaršeńnie, zaviaršeńnie daskanałaści, pryhožaści u žyćci duchoŭnym, maralnym dzie-b jano nia było. U chacie, u hramadztvie, u carkvie, u adnosinach miž ludziej, druh k druhu, i u adnosinach k Hospadu Bohu...

Śviataść prypisvajecca Śviatomu Duchu, Trejciaj Asobie -Personie Praśviatoj Trojcy, jak prycyniejak Dziejaču sapraŭdnaj śviataści, dzie-b jana nie prajaŭlałas..

Asabliva u nadpryrodnym śviecie... u Eklezii,karaleŭstvie Božym,Duch Śviaty- Trejciaja Asoba Trojcy Praśviatoj- dziejničaje asablivym - čynam - sposabam, pavodle abiacańnia Samoha Zbaŭcy suśvietu: "Kali-ž pryjdzie Paciešyciel,Katoraha Ja vam paślu ad Ajca, Jon aba Mnie budzie davać śviedčańnie. .

Chrystos zasnavaŭ Svaju Ekleziju na skale na Piatru,jak bačnaj haľavie jejnaj,ale Sam astajecca jaje niebačnaj Haľavoj i pasyľaje ad Ajca Śviatoha Ducha, kab niebačna vioŭ,pradaŭžaŭ i udaskanalivaŭ Dzieľa Zbaŭleńnia ludzkaści,ludziej,kožnaha i kožnaj z nas... "Usio,što maje Ajciec,jość Maim". Havora Chrystos . A značа i Duch śviaty jość Jahonym;tamu i vialiki Apostoľ Pavieľ i nazyvaje Śviatoha Ducha... " Ducham Chrysta,Ducham Isusa"(Filip.1,19 .

Usie TRY BOŽYJA ASOBY supolna dziejničajuć u śviecie,u zbaŭleńni ludzkaści praz adnu-adzinuju pryrodunaturu Božuju... Adnak,prypisyvańnie Stvareńnie suśvietu Bohu Ajcu,Zbaŭleńnie ludzkaści Bohu Synu, a Asviančeńnie śvietu Bohu Duchu Śviatomu, nia jość pustasłoŭjem,nominalizmam. Nie,jano -heta prypisyvańnie strašenna mahutnaj realnaści: vyražaje roznicu miž Asobaŭ Božych Preśviatoj Trojcy na hruncie dadzianych u Božym Abjaŭleńni - u Evangielijach śviatych,u Padaniach śviatoha Paŭľa Apostoľa i inšych autentyčnych , vierahodnych skrypturach Novaha Zapavietu. Try Božyja ASOBY Z ADNEJ PRYRODAJ BOŽAJ U HOSPADU BOHU Fundamentalny dogmat Chryścijański.

Kožnaj ranicy,rańa-raniusieńka Carkva Uschodniaha Abradu pačynaje Utrańiu hetymi sľavami: "Sľava i Jadinosušnaj i Zyvotvoraščej i Nierazdzielnaj Trojce,Vsiehda i nynie i prysno i vovieki viekov Amin".

Śviaty vialiki Apostoľ Pavaľ u svaim Pieršym Pasľańni da Karyncijan,pytajecca u ich: "Ci-ž vy niaviedajecie,što vy chram Božy i što Duch Božy prabyvaje u vas?" I dalš havora:" Kali chto apahańvaje chram Božy, Boh pryviadzie jaho da upadku.Heta śviataja istota,hety Božy chram,jakim ništo inšaje,jak vy sami źjaŭlajeciesia" (1 Kor.3,16 .

Dyk voś jakaja vielić čaľavieka,pradusim chryścijanina.

Piajać budziem biezupynna u hetaj śviatyni: "Sława śviatoj i adnaistnaj i Zyvotvoraščej i Niepadzielnaj Trojcy,zaŭždy,ciapier i biezupynna i na vieki viekaŭ! Budziem piajać hetak u našych asobach,personach - u hetych božych chramach,śviatyniach nia tolki vusnami, ale i dušoj i sercam i dziejańniami i štodzionnym žyćciom...Pieramienimsia,staniem božymi ludźmi,sapraŭdnymi chramami,žyvymi chramami u značeńni navuki Vialikaho Apostoła Paŭła..., Staniem nośbitami Śviatoj Trojcy, Staniem śviatłom śvietu! Staniem sollu ziamli! Hetaha i zadaje ad nas Boha-Čałaviek,Isus Chrystos u łučnaści sa Svaim Ajcom i Ducham Śviatym!

- A Ioan Tarasevič

Z L U B O Ŭ J U... Z C H Y S T O M.

Z lubovi Svajej stvaryŭ nas Hospad Boh;
I Jon uliŭ u dušy našy
Luboŭ biazmiežnuju k tamu, kab moh
Z nas kožny žyćcia svajho miežy
Kłaść-budavać na śviecie našym tut,
Jak Sam Jon choča praz Isusa,
Jaki pryšoŭ vyzvolić nas ad put,
U jakija nas uziała spakusa
Jašče u Raju,dzie ludziej baćki,
Adam i Eva,paddalisia
Strašennaj joj... biaz silnaj baraćby...
Dzie z siłaj złoj jany zyšlisia!
Isus Chrystos z Niabios pryšoŭ na śviet,
Kab pa Zahadu-Planu Boha
Ajca papravić-zbavić usio,jak śled...
Praz žyćcio-śmierć Siabie Samoha!
A voś pa śmierci na Kryžy, Jon uskros,
Suśvietu pakazaŭ,što Boham
I Čałaviekam byŭ Jon Sam naskroś...
Tamu i vierch uziaŭ nad Hrobam.
Z pačatku da kanca Chrystos - VIASNA.
Žyćcio i RADAŚĆ... ŠČAŚCIE śvietu,
Kali u ludziej k JAMU luboŭ adna
I majuć u IM śviatuju METU

Usiaho svajho žyćcia,svaich padziej,
Svaich turbot,pakut šmatlikich,
A pradusim,kali ad nočy šmat ciamniej
U ciemry žyćcio samo na śviecie ich
Ciažaram laža da źniamoh dušy...
I čałaviek užo źniamožen,
Jak i kudy imknucca dy iści
Nia viedaje...bo užo biassilen.
Miej vieru u Chrysta Vasskroššaho.
Złažy na Boha-Čałavieka
Nadzieju usiu ad serca ščyraha.
JAHO LUBOŬ,jak Rajska Kvietka,
Svajej DUCHMIANAŚCIU ČAROUNAŚCIU
Cišbie k SABIE uraz pavabić
JAk SONCA RADAŚCI z MAHUTNAŚCIU
Ciabie na nohi znoŭ pastavić.
I budzieš vołatam u tvaim žyćci
Na śviecie našym hrešnym!
Z CHRYSTOM UVASKREŠŠYM budzie mknucca,iści,
Jak SAM CHRYSTOS - nieparušanym!
a.Ioan Tarasevič.

****

N A V I N Y N A V U KO V A -
TE C H N I Č N Y J A.

Idyjalna biełу pulchny chleb,jakim žyvicca bolšašć Amerykancaŭ,maje vielmi nizkuju vartaść adžyučuju.Najbolej vitaminaŭ pad skurkaj ziarniaci. Heta abdzirajecca na tarkach i idzie na pošar žyviоły.Śćvierdziŭ heta Dr.William z Universytetu Taxas,na padstavie experymentu: karmiŭ jon,vyłučna takim chlebam,pacukoŭ,jakija pa 90 dniach takoj dyjety usie pazdychali .

****

Badani,jakija praviali u U.S.A. miž mužčynami i žančynami, daviali,što žančynaŭ bolej nervovych
Da badannia uziali 7,000 asobaŭ.Uva usich analizavanych adsotki nie na karyść žančynaŭ.U žančynaŭ 17%a mužčynaŭ 8%. Nervovaść žančynaŭ u 65%,u mužčynaŭ 24%.

PAD RAZVAHU NAŠAJ MOŁADZI.

Biełaruskaja Moładź na Baćkaŭščynie zaŭsiody była pobač starejšych u zmahańni za vyzvaleńnie Biełarusi. Jana niasła ciažar na svaich plačoch hetaha zmahańnia: zmahałasia, vučyłasia i pracavała. Časta siadzieła u turmie, a vyjšaŭšy, vučyłasia, choć nie dajadała. Z časam heta moładź mužeła i sama niasła ciažar našaha nacyjanalnaha zmahańnia za vyzvaleńnie, pradaŭžała hetaje zmahańnie.

Vyniki hetaha zmahańnia tyja, što Biełaruś, jakuju maskali i palaki vykinuli z karty Eŭropy i zabaranili navat nazyvać siabie Biarałusami, ciapier viedamaja usiamu śvietu, viedamaja svaim zmahańniem za vyzvaleńnie z maskoŭskich kapciuroŭ. Biełaruś stałasia siabroŭkaj AAN, choć pradstaŭnikami ad jaje siedziać maskali-akupanty. Z časam ich tam nia budzie- zasiaduć sapraŭdnyja pradstaŭniki biełaruskaha narodu.

A što robić naša moładź tut na Čužynie? Jość śviedamyja adzinki svaich nacyjanalnych abaviazkaŭ i jany pierajmajuć biel-čyrvona-biełyy ściah u svaje ruki - ściah zmahańnia za vyzvaleńnie Biełarusi i adbudovy biełaruskaj nacyjanalnaj dziaržavy.

My časta bačym zusim maładých, jakija vystupajuć u mastackaj samadziejnaści na roźnych śviatkavańniach. I heta vielmi dobra. Adnak, na vialiki žal, nie usia naša moładź žyvie idejami svaich baćkoŭ, nacyjanalnymi idejami Adny apraŭdyvajuć heta tym, što jany žyvuć na Čužynie i ci varta viedać biełaruskuju movu bo heta mova, niby nie patrebna, u žyćci i tamu nie patrebny biełaruski patryjatyzm. Pamyłajucca tyja što hetak dumajuć.

Amerykancy, i u inšych krainach, nie zacikaŭleny ciapier u tym, kab moładź kališnich DP-staŭ adrazu asimilavałasia, naadvarot, jany zacikaŭleny u tym, kab jana była tolki dobrymi hramadzianami, dy kab adnačasna pierachavała kulturu svaich baćkoŭ z tym, kab z hetaje kultury mahli karystać i inšyja..

Viedannie dvuch movaŭ taksama nie panižaje čałavieka a naadvarod pavyšaje jahonuju intelihien-

cyju. Viedańnie rodnaj movy - movy svaich baćkoŭ,ci bie/aruskuju movu, daje nie tolki asabistuju pryjamnaść,ale maje karysny bok,bo viedajučy bie/aruskuju movu,možna razumieć usie s/avianskija movy.Jak-ža pryjemna,kali spatkajem ča/avieka i choć paru s/ovami možam parazumiecca.Viedajučy rodnuju movu daje plus tym,što vyvučaje inšyja s/avianskija movy, bo chutčej ich vyučyć moža.A vyvučyć čužyja movy nie tak prosta - treba tracić čas i hrošy.

Našaj mo/adzi niama patreby saromicca svajho pachodžańnia,a naadvarot,maje čym hanarycca,bo nia usie narody majuć takich s/aŭnych prodkaŭ jak naš narod.My možam hanarycca,što z našaha narodu vyjšli: Skaryna,Budni,Zizanin,Kalinoŭski,Sapieha z svaim Statutam V.K.L.,jaki byŭ druhim zboram zakonaŭ, paśla rymskaha zboru.Uva usich vyšejšych jaho spaminajuć,chto vyvučaje prava.Drukarstva na Bielarusi "VKL",pača/osia na 50 hod raniej,jak u Maskovii.Maskali vydali svoj piersy kalendar 180 h.paśla našaha.Toje samaje by/o z hramatykaj i školnymi padručnikami.Naša kaliśniaja dziaržava V.K.L.s/avi/asia svaim demakratyzmam.Staraviery uciakali z Maskovii u našu dziaržavu bo ich praśledavali cary.

Niama patreby chavacca nam.saromicca svajho pachodžańnia.Bie/aruskaja mova,kaliś na Uschodzie,by/a movaj dyplomataŭ.

Darahaja Mo/adź! Vaźmi hetyja ščyryja s/ovy da serca,razharni svaje ma/adzieckija kry/y dla svajho honaru,dla dabra bie/aruskaha narodu,na jahonuju s/avu.Vy majecie tut na čužynie šyrokuju mahčymaść na heta.Treba tolki zavarušycca,a nie spać u šapku. Budźcie hośbitami bie/aruskaj idei! Vam nia treba tut bajacca,što pryjdzie polski palicyjant,zabiare vas za heta,pasadzić u turmu i budzie tam lić vam u nos naftu,abo ka/oć iho/kami pad paznochci, ci nadejdzie maskal ekvudzist z "cornym voranam"i vyviezie vas u Sibir na ha/odnuju śmierć i muki za hetu ideju.Na Bie/arusi heta nie vyvia/osia i da sioniašniaha dnia.Pra heta treba havaryć ho/asna.

Ja tej dumki,što Vy,Maładź,majecie miesca na zbor-
ki,abo možacie takoje miesca mieć.Vy mahli-b ładzić bie-
łaruskija subotniki,choć dva razy u miesiac.Vy mahli-b
na takich subotnikach čytać biełaruskija vieršy,raskazy,
dzialicca viestkami z Biełarusi,razvažać nad padziejami
u Biełarusi;mahli-b raskazvać pra našych słaŭnych prod-
kaŭ,chaj sabie i koratka,ale źmiastoŭna; havaryć u toj
viečar tolki pa - biełarusku.Na takich subotnikach Vy
znojdziecie sami siabie,znojdziecie zadavalennie z svaj-
ho pachodžańnia,zapoŭnicie pryhožym źmiestam svajo žyć-
cio. - Vy nie prychodzicie z pustymi rukami. - Vy maje-
cie darobak našych prodkaŭ: Skaryny,Budnaha,Bahdanoviča,
jaki, tak jak Vy, vyras na čužynie ale paklnuŭ
pa sabie niezabytuju literaturnuju spadčynu majecie
Ciotku-revulucyjonierku,Vy majecie Słova ab pałku Iha-
varym,majecie pieśniu pra zubra,Vy majecie Novuju Ziam-
lu i Symona Muzyku,Vy majecie vieršy nie mienš patryja-
tyčnyja sutačnych biełaruskich paetaŭ,navat takich,ja-
kija časta pobač Vas žyvuć.Vy nie pryjšli z pustoj tor-
baj u novyja krainy,Vy pryniešli razam z baćkami viali-
kaje duchoŭnaje bahaćcie.Treba tolki jaho vyłažyć na
stoł,pakazać ludziam,pabačyć samim.

Ja nie sumnievajusia u tym,kali Vy hetak pastavicie
spravu na paradak dnia,kali Vy budziecie hetym žyć i
hetym kiravacca u pracy,dyk Vy zrobicie vialikuju spra-
vu,zrobicie vialikuju karyść toj krainie,dzie Vy žyvie-
cie,dzie Vy naradzilisia užo,bo zbahacicie jaje kulturu
svajej kulturaj,praŭdziva budziecie padavać viestki,vie-
stki pra krainu svajho pachodžańnia,pra svaich słaŭnych
prodkaŭ,pra našu kaliś vysokuju kulturu,słaŭnuju dziar-
žavu - VKL. - Vy možacie hanarycca i havaryć pra Dasta-
jeŭskaha,jaki vyjšaŭ z našaj ziamli,bo choć jon vyras
na čužynie,ale jahonyja blizkija jašče havaryli,što ja-
ny Litoucy/Biełarusy/. Vy možacie hanarycca tym,što Ha-
haryn -pieršy kasmanaŭt -Biełarus z našaj Smalenščyny,
što Kaściuška - tak sama Biełarus,dy vajavaŭ
za svabodu u Amerycy,što Adam Mickievič taksama Biełarus,
što pieršaja kasmanaŭtka Biareškava - taksama Biełaruska.
Vy adkryjecie vočy čužyncam na toje,jakuju vialikuju kry-
ŭdu i škodu zrabiła nam čužaja akupacyja - palakoŭ i ma-
skaloŭ,Biełarusi.Kali Vy pry hetym budziecie siabie dob-

ra pavodzić,zapaŭniaju Vas,što budzie Vam vialikaja pašana ad čužyncaŭ,pašana ad svaich.Vam tolki treba śmieła,uporysta iści napierad,śviedama prystupić da pracy nad saboj i dla dabra Biełarusi,- baćkaŭščyny Vašych baćkoŭ.

Naładźcie dla proby taki viečar.Chaj prahrama jaho tolki budzie umieła naładžana,cikavaja,a achvotnikaŭ,pryjści na taki viečar,budzie; pryjduć svaje, pryjduć čužyncy.Takija viečary pavinny mieć takuju prahramu,na maju dumku: čytańnie vieršaŭ,raskazy,ci dobry artykuł z hazety,navat z saviećkaj,bo i tam časam byvaje vartaje pračytać.Možacie naładzić supolnyja pieśni ci paasobnyja.Možacie raskazać koratka,ale źmiastoŭna pra adnaho,ci dvuch našych słaŭnych prodkaŭ.Možacie zhulać biełaruskija tancy.Možacie praviesći karotkuju lekcyju pa biełaruskaj movie. Heta budzie kulturny i karysny viečar nie tolki dla Vas, sāmych,ale i dla tych,chto cikavicca Biełaruśju,dy naahuł Uschodniaj Europaj,adharodžanaj kalučym drotam i minami ad rešty śvietu,maskalami,

Ja bolej jak peŭny,što taki viečar naładzicca z smakam,dyk pośpiech budzie siarod svaich i siarod čužyncaŭ.U hety viečar havaryć tolki pa biełarusku.Nie adzin amerykaniec vyvučaje słavianskija movy,pieravažna maskoŭskuju,bo inšaj nia maje mahčymaści vyvučać dy nia viedaje časta,što takaja mova isnuje,za heta płacić tysiačy dalaraŭ.A pry Vas budzie heta jamu karysna i pryjemna vučycca daram.

Dyk da pracy,darahaja Moładź!

Z / BIEŁARUSKAJ PRAŬDY /.

****

VATYKAN. -- Papa Paŭlus VI pryniaŭ patryjarcha Senoudu III z Alexandryi.Heta było pieršaje spatkańnie pamiž Roma-Katalickim i hałavoj Kaptyjskaha chryścijanstva, - najbolšaj hrupaj chryścijanaŭ u arabskim śviecie.Senouda prasiŭ Papu Paulusa VI u adviedziny u Egipiet.U Vatykanie jašče niaviedajuć,kali heta budzie

****

L E K I Z I O Ł A M I ,

Vielmi časta u nas nazyvali,bolej žančynaŭ,pašaptuškami.Praŭda,jany šaptali nad chvorymi dy davali niejkija leki.Peŭna šaptańie nie pamahała,ale leki. Leki ziołami pamocnyja.Tolki treba znać,jakija leki dy ad jakich chvarobaŭ.Šaptańnie było tolki ceramonijaj.Znali my śmat ziołaŭ,ale nia viedali,u jakich chvarobach jany pamocnyja.

K R A P I V A. Stolki jaje u nas było. Tyja haspadyni,jakija husiej hadavali,viedali što krapiva dobraja husianiatam,nia kiepski byŭ bulon z krapivoj,u niekatarych krainach davali da sałaty. Što-ž ab joj kažuć specyjalisty pry lačeńiach chvorych ? Słavuty lekar śv.Sebastyjan Kneipp kaža:"Jana ačyščaja lohkija,vykidaja z mocaj škodnyja materyi čyćić zaražanaju kroŭ,jość dobrym srodkam suproć prachodnym bolam,pamocnaj pry cukrovaj chvarobie. Dr Alexander Ozarowski vielmi jaje chvalić,kazucy: "Chto ciarpić na ramatyzm,nichaj bičuje chvoraje miesce krapivoj što dzień pa 2 minuty.Bojaźń prad takim bičavańniem śviežaj krapivoj chutka ustupić miejscu paciechi,kali pačuje dobruju skutkoŭnaść". Abo kaža:"uvajdzi u krapivu,chaj ciabie paparyć pa rukach,nahach. Pazbudzišsia "barametru" u sustavach. Narvi,nasušy,zaparyvaj vadoj,pakrysie pij. Krapiva naležyć da raścinaŭ insulinopadobnych,ady jość lekam suproć chvarobie cukrucukrovaj.Maje ułasnaści adžyŭčyja,rehulujučyja piramienu materyi.Kali pačynajuć vypadać vałasy,pramyvaj krapivovaj herbatkaj. Jana uzmocnić vałasnyja kareńni.

K A P U S T A. Pavodle śv.Sebastjana Kneippa, "Vada z kisłaj kapusty hoić najstarejšyja skuły u stravieniu. U toj meci,mišajcie adnu łyžku kapusnaha kvasu z 6-ma łyžkami vady da pićcia.Pijcie, što hadzinu łyžku,hetaha vielmi pryjemnaha napoju" Pavodle majej praktyki,hety napoj vielmi skutkouny.

Z Gw. Polarnaj